

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020-2021**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Testul 5

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șovegből. Helyes válasz: *Korábban a kódexeket papírra írták, díszítették, majd kézzel lemásolták, ferdítették, fordították.* **5 pont**
2. Explicit informații vizualizate a șovegből. Helyes válasz: a. **5 pont**
3. A șovegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése. Helyes válasz: b. **5 pont**
4. Egyenes következtetések megfogalmazása a șovegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
1. A 42 soros Biblia nyomtatása során a legfinomabb pergament használták.	X	
2. Az első kiadásnak még nem sikerül tökéletesen bemutatni az akkori északnémet betűtípusokat.		X
3. A nyomtatási eljárás lassan terjedt el Európában.		X
4. A 42 soros Biblia onnan kapta a nevét, hogy összesen 42 sorból állt.		X

4 pont

5. Összetartozó információk kapcsolása. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

1.	d.
2.	e.
3.	c.
4.	a.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, az olvasottak hétköznapi alkalmazhatóságának felismerése, összevetése saját tapasztalatokkal, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával. Érvényes, a szöveg információit (fémről formálták meg a kódexekből ismert északnémet betűtípusok betűinek „inverzét”, majd ezeket sorba helyezték, és bekenték festékkel. Az első oldalon két hasábra és 42 sorba rendezték a nyomtatandó bibliai szöveget, és a legfinomabb pergamenre nyomtatták) felhasználó, teljes válasz – 6 pont; érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. Tényállítások és hipotézisek/vélemények megkülönböztetése. Helyes válasz: b. **4 pont**

2. Belső szóalkotás: szóösszetétel. Szóösszetételek jelentésbeli viszonyai. Minden érvényes szómagyarázat 2 pontot ér. Lehetséges válaszok:

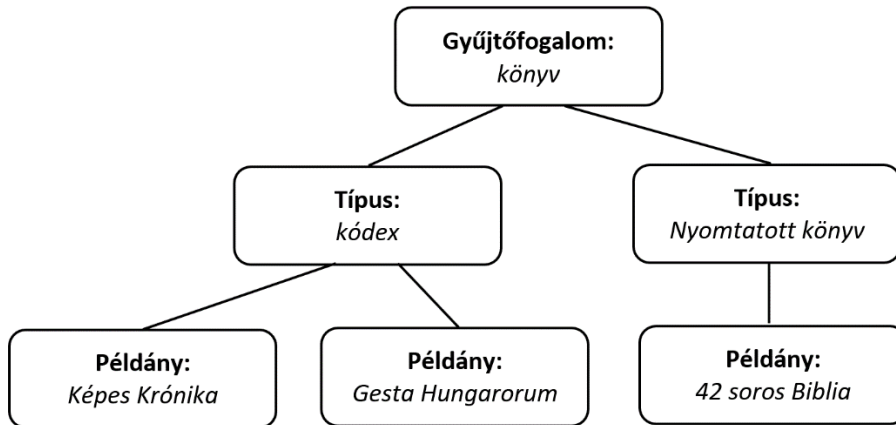
könyvhiány = könyvek hiánya; hiány könyvekből; könyvekben szenvedett hiány;

könyvnyomtatás =könyve(ke)t nyomtatás; könyv(ek) nyomtatása;

könyvgyűjtő = könyv(ek)et gyűjtő; könyvek gyűjtője

6 pont

3. A szavak jelentése. Jelentéstani kapcsolatok: kategorizálás az egyeditől az általánosig. Minden helyes beillesztés 1 pontot ér:

6 pont

4. Hangsúly, hanglejtés: mondathangsúly. Kontextuális kötöttségek a hangsúlyozásban. Fókuszhangsúly azonosítása a nem semleges mondatban.

Helyes aláhúzások:

Gutenberg Peter Schöffer segédletével vágott bele a munkába.

Gutenberg neve és találmánya a könyv sikerének köszönhetően maradt fenn.

4 pont

5. Jelentés és kontextus. Jelentéstani kapcsolatok: poliszémia. Minden helyes mondat 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

másolt: A középkorban volt olyan szerzetes, aki jóformán egész életében másolt.

kinyomtatott: Gutenberg nyomdája sok más könyvet is kinyomtatott.

fennmaradt: A fennmaradt kötetek ma rendkívül sokat érnek.

elterjedt: Abban a régióban kevésbé volt elterjedt ez a betűtípus.

készült: A fémből készült betűket bekenték festékkel.

5 pont

6. Különböző kommunikációs szempontoknak megfelelő mondatok alkotása. Beszédcselekvések és beszédaktusok nyelvi markerei. A társas érintkezés formulái, udvariassági repertoár, regiszterek, nyelvváltozat. Minden, a kontextusba beleillő kérdés 1 pontot ér. Formailag, regiszterüket tekintve megfelelő (magázó/önöző forma, hivatalos regiszter stb.) kérdések megfogalmazása: 1 pont.

Lehetséges megoldás: Hogyan jutott eszébe a könyvnyomtatás alapötlete? Milyen fémből készültek a betűk? Melyik kódexekből vették a mintákat a betűkhöz? Minek alapján választotta ki a segédjét? Mikor döntötte el, hogy Bibliát fog nyomtatni?

5 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Rövid válasz megfogalmazása. A nézőpont megadása 2 pont, megfelelő szövegrészeket kiemelése 1-1 pont. Bármilyen helyes idézet kiemelése elfogadható. Lehetséges válasz: *A szövegben a kisfiú nézőpontja érvényesül. „Mikor kisdeák koromban az első bizonyítványt hazavittem...”, „Megbirkóztam én azzal is, ha egy hónapig tartott is.”*

4 pont

2. Konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése. A két szereplő közti viszony bemutatása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: *A novella szereplői a kisfiú és az édesapa. Az apa és a fia közötti viszony meghitt, bensőséges. Az apa tanítani*

akarja fiát, rávezetni arra, hogy könyveit ne csak halmozza, hanem olvassa is el azokat. A kislíú nyitott apja tanácsára, elfogadja azt. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

5 pont

3. Információk, gondolatok értelmezése. Ok-okozati összefüggések azonosítása, a folyamat követése, reakció értelmezése, témához való igazodás, terjedelem betartása. Lehetséges válasz: *A kislíú szám szerint kilencvenkilenc könyvet gyűjtött össze, melynek tizedét sem olvasta el. Azért kapta az Okos könyvet, mert az édesapa így akarta rávezetni arra, hogy felhalmozott könyveit elolvassa. E könyv első gondolatát, tanácsát az apa fogalmazta meg. Ezzel a metaforikus kijelentéssel arra szeretett volna utalni, hogy csak annyi könyvet hozzon haza, ahányat el is tud olvasni. Az el nem olvasott könyvek a parlagon heverő földhöz hasonlóak, mivel abban az esetben, ha az emberek nem foglalkoznak velük, érvényüket veszítik, fölöslegessé válnak.* Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont.

6 pont

4. Témához való igazodás:

- Egy tanulságos esemény vagy olvasmány részletező, kifejtett bemutatása – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- A kislíú elbeszélői nézőpontjának érvényesítése – 1 pont.
- A szöveg információira való utalás – 1 pont.

A napló sajátosságainak betartása: (személyes élményeket, feljegyzéseket időrendben tartalmazza, énfőmájú perszonális elbeszélés, monologikus, stílusa közvetlen és kötetlen) – 5 pont, a napló sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.

Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0-1 hiba – 5 pont, 2-3 hiba – 3 pont, 4-5 hiba – 1 pont, több, mint 5 hiba – 0 pont

15 pont